

Hraje hudba zachycená na fotografii?

Zpracování digitální fotografie

A7B33DIF

2024

Petr Zahurančík

zahurpet@fel.cvut.cz

Hudba působí na člověka mocně. Má magickou sílu, lidi dokáže potěšit a posílit. Pomocí hudby můžeme aktivovat základní životní energie, snížit sklony ke stresům, zmírnit vyčerpání či příznivě ovlivnit náladu. Zkrátka hudba léčí a byla by velká škoda, kdyby se nedala obrazově znázornit a zvěčnit. Je to ale možné?

Ve světě i v Čechách je dost fotografů, zabývajících se touto problematikou. Fotí hudebníky, jejich přípravy na koncerty i výkony při nich. Snaží se zachytit zdánlivě nezachytitelné. Atmosféru koncertních pódíí i hudbu samotnou. Práce to není snadná a vyžaduje dokonalou přípravu a promyšlenost. Fotograf se musí vypořádat například s nedostatkem světla nebo naopak jeho přemírou, pokud jsou účinkující nasvíceni silnými reflektory. Když se nejedná o koncert vážné hudby, nemalé potíže působí i zpěvák přebíhající po pódiu sem a tam, vytvářeje tak show. Na druhou stranu hudebně a vizuálně pestrá a zajímavá představení se dobře fotí, jelikož je tam co fotit.

To vše zkušený fotograf hravě zvládne. Vznikají tak fotografie zachycující téměř vše kolem hudby. Nejlepší snímky dokonce dokážou i hudbu evokovat, inspirovat k napsání hudební skladby. Jako příklad bych uvedl britského skladatele a učitele kompozice Juliana Andersona. Na jedné z výstav fotografií zhlédl mistrovské dílo Josefa Sudka. Zamiloval se do jeho obrázků a doslova tvrdil, že nad těmito snímky slyšel hudbu. Jeho fantazie ho dovedla až k napsání symfonie Pražská panoramata.

Pokud ale opravdu chcete slyšet fotografie hrát, není nic snazšího než si hudbu předem vybrat, přiřadit k obrázkům a pak prohlížet snímky společně s vhodně zvolenými tóny. Koneckonců hudební pohlednice zná dnes už každý a nejsou žádným zázrakem. Po otevření vánočního přání odkryjete fotografii zasněžené krajiny a současně uslyšíte, ač ne zrovna kvalitně provedenou, vánoční koledu.

To však, dle mého názoru není ono. Jako letitý milovník a obdivovatel hudby i fotografií bych upřednostnil samostatnost, podporu fantazie a pozorovacích schopností každého jedince. Myslím tím, aby každý při zkoumání hudebních fotek „slyšel“ svou vlastní hudbu. Pokud je fotografie zdařilá, dá se z ní rozpoznat spousty detailů-tónů. Z výrazu hráče třeba poznáme, zda hrál v záběru pomalu nebo rychle, možná i zaregistrujeme obtížnost skladby. Na první pohled také zjistíme, o jaký druh hudby se jedná, napoví nám pozadí, světlo i celková atmosféra obrázku. Každý určitě nějakou hudbu slyšel a snadno si ji tedy pak po pečlivém prohlédnutí fotografie může dosadit. Já osobně mám rád fotografie violoncellistů. Sám na violoncello hraji již léta a celou řadu skladeb zkomponovaných pro tento nástroj důvěrně znám. Baví mě hádat, co třeba mohl interpret hrát. Pokud odhalím dost detailů, slyším i konkrétní skladby a fotografie se mi skutečně rozezná.

Takže jaký je závěr? Hudba fotit nejde, ale přesto se fotí. Je na každém z nás, zda ji opravdu uslyšíme nebo ne. Vyzkoušejte si i vy svou fantazii, smysl pro detaily a nechte rozeznát „svou“ hudbu. Slyšíte něco?

Zdroje

MAREK, Jaromír; FRAŇKOVÁ, Ruth. *Radio Prague International: UK composer Julian Anderson on his symphony inspired by Josef Sudek's photos of Prague* [online cit. 2024-04-13] Dostupné z: <https://english.radio.cz/uk-composer-julian-anderson-his-symphony-inspired-josef-sudeks-photos-prague-8740892>